

KONTAKT

JUNI 2023

Ga op weg

Ga op weg, zoals Abraham op weg ging.
laat hoop en verwachting je leiden
ook al zijn pijn en verdriet door geen mens te vermijden.
Wees niet bevreesd, ga en vertrouw op de Geest
die je uit mist en duisternis zal bevrijden.

Ga op weg zoals Jezus van Nazareth op weg ging
en kijk onderweg naar je medemensen.
Zie, juist als Hij, hun verlangens en wensen,
en vraag je steeds weer af waar jij wat licht kunt brengen
en verschuil je niet achter zogenaamde grenzen.

Ga op weg zoals mensen van alle tijden gedaan hebben,
trek weg uit het duister van twijfels en zorgen
op zoek naar het licht van een nieuwe morgen.
Wees niet bang dat avontuur aan te gaan
om te ontdekken wat nu nog is verborgen.

(Ds. Bert van der Linden heeft de dienst van 7 mei jl. afgesloten met onder anderen dit gedicht, bron is onbekend.)

MEDITATIE

LACHEN IS GEZOND – HEEFT JEZUS WELEENS GELACHEN?

Een pastoor had veel last van duiven in de kerk. In de parochievergadering stelde iemand voor vergif te strooien. Een ander vond dat je ze gewoon moest afschieten. De pastoor had een beter idee. Hij stelde voor om de duiven te dopen, de eerste communie te laten doen en te vormen. Daarna houden de meesten van hen de kerk wel voor gezien.

En wrang mopje? Het lijkt wel alsof we in de kerk altijd ernstig en heel serieus moeten kijken. Elke predikant weet dat wanneer hij een grapje maakt, er hoogstens hier en daar gegniffeld wordt. Maar God heeft ons niet voor niets mogelijkheden gegeven om te lachen. Laten we die mogelijkheid gebruiken! Ontspan de spieren. Natuurlijk weet ik dat er veel beroerdigheid in de wereld is, maar alleen de lach kan ons weer terugbrengen tot wie en wat we zijn: kwetsbare mensen die zo goed en zo kwaad als we kunnen het leven zo goed mogelijk proberen te leven.

Van ons lichaam maakt onze mond de meeste overuren. Dieren gebruiken hun mond ook veel - om te bijten, te likken, te zuigen, te proeven, te kauwen, te slikken, te hoesten, te gapen, te snauwen, te schreeuwen en te grommen. Wij hebben deze lijst uitgebreid. Wij gebruiken onze mond ook om te fluiten, te lachen en te glimlachen, te kussen en te roken. Het is niet zo verbazingwekkend dat de mond omschreven wordt als 'het slagveld van het gezicht.' Zo'n slagveld vertoont sporen van slijtage. Naarmate we ouder worden kun je aan de ruststand van de mond zien wat er in het leven is gebeurd. De stand van de mond richt zich ernaar. Voor een mens die een leven vol verdriet en zorgen heeft gehad, is het vaak moeilijk om de mondhoeken op te trekken tot een brede grijns. Zelfs op gelukkige momenten. De mondhoeken blijven naar beneden wijzen.

Alleen mensen kunnen lachen. We zouden vreemd opkijken als opeens onze hond of kat zou beginnen te lachen! Mensen lachen wel. En elke bioloog kan ons vertellen dat we tijdens het lachen

veel minder spieren gebruiken dan wanneer we boos kijken! Dan moeten we ons echt inspannen. Dus waarom zouden we ons niet meer leren ontspannen en wat minder boos kijken? Lachen mag van God. Lachen relativeert het leven, maakt problemen niet groter dan ze al zijn. Mensen kunnen lachen, glimlachen, schaterlachen, hun buik laten schudden van het lachen. Lachen als een boer die kiespijn heeft. Zelfs (zegt het woordenboek) kun je lachen als een geit op een zinken dak! Soms lachen mensen zich een breuk, een bult, een ongeluk, zelfs een beroerte! Er gaat veel verkeerd in ons leven en in onze wereld. Wij blijven alleen gezond, als de boog niet altijd gespannen blijft.

Wordt er in de Bijbel ook gelachen? Eigenlijk maar bitter weinig. In alle vier evangelies kom je het woord lachen niet eens tegen! Wel lees je hier en daar dat Jezus gehuild heeft (bij het dode dochtertje van Jairus, bij zijn dode vriend Lazarus. En als hij over Jeruzalem heen kijkt en voorspelt dat van Jeruzalem geen steen op de andere zal blijven liggen, dan schiet zijn gemoed vol. Op die plaats staat nu tegenwoordig een kerkje dat Dominus Fleuit heet. Dat betekent: de plaats waar de Heer heeft gehuild! Maar ik ben nergens een kerkje tegengekomen met de naam: 'hier heeft de Heer gelachen'.

Maar er zit meer humor in de Bijbel dan je zou verwachten. Jezus weet daarvan mee te praten. Hij zegt onder andere:

"Wie spreekt er nu over een splinter in het oog van je buurman, terwijl je zelf een balk in je eigen oog hebt?" (*Matteüs 7:3-5*)

Wie kan zijn lachen inhouden als het gaat om Johannes de Doper, de knoesterige man met zijn bulderstem die wordt vergeleken met een riethalm die wordt bewogen door de wind? (*Lucas 7:24-25*)

En dan die suggestie dat iemand een lamp aansteekt om die onder zijn bed te zetten. (*Matteüs 5: 14-17*)

Of die van een kameel die door het oog van de naald probeert te kruipen! (*Marcus 10:25*)

Of neem het verhaal van de man die midden in de nacht zijn buuren uit bed haalt om een brood te lenen, omdat hij onverwacht bezoek heeft gekregen. (*Lucas 11:8*)

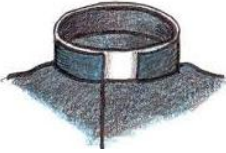
Of de rechter die bang is om een blauw oog te krijgen van de weduwe die recht tegenover hem op zijn kantoor zit. (*Lucas 18:4-5*)

En ook weten we via Johannes dat Jezus - samen met zijn moeder - op een bruiloft is geweest. Daar zal Hij wel niet als een muurbloempje aan de kant zijn blijven zitten. Hij vertelt immers ook een parabel over een koning die een bruiloftsfeest hield? Daar zat iemand tussen die het feest niet van harte meevierde. Hij had zelfs niet de moeite genomen om zich voor het feest te kleden. Nou, dat heeft hij geweten. Hij werd buiten de deur gezet. Want een feest lukt pas, als we allemaal meedoen en niet zitten te kniezen en te zeuren en eten en drinken met lange tanden. Ook weten we dat er mensen naar Jezus toekomen die Hem vragen: "Waarom vasten de leerlingen van Johannes de Doper wel, en uw leerlingen niet?" Jezus antwoordt dan: "Zolang de bruidegom nog in hun midden is, zullen ze feest vieren!" Jezus ziet het leven als één groot bruiloftsfeest, waarop elk mens welkom is - hoe die ook is. Het leven mag één feest zijn! En laten we eerlijk zijn: daar moet op gedronken en gezongen worden!

De moraal van dit verhaal is denk ik duidelijk. Onze gemoedstoestand is een soort bril waardoor we naar elkaar en naar het leven kijken. Zijn we heel verdrietig en wie is dat nooit, dan zien we alles grijs en grauw en dan stoort het ons als anderen lachen of grapjes maken. Maar als we goed in ons vel zitten, als we blij zijn, dan zien we ook allerlei dingen waar we mee lachen kunnen. Nu is een gemoedstoestand niet iets dat je met een knop kunt regelen. Als je iets heel verdrietigs hebt meegemaakt dan kun je niet zo maar een knop omdraaien en doen 'Alsof er niets gebeurd is'. Maar je bent een gelukkig mens als je gevoel voor humor hebt, want dan is nooit alles pikzwart maar let je vooral ook op de dingen die leuk zijn en goed gaan. En die dingen kunnen je verder helpen. We weten dat ons leven maar betrekkelijk is. Maar, als we aan het einde van ons leven zijn gekomen - dat horen we elke zondag in het evangelie - mogen we leven van Jezus' belofte: lieve mensen, wie het laatst lacht, lacht het best!

Ambro Bakker s.m.a.

Vanuit de 'pastorie'

In beweging

'Galileeërs, wat staan jullie naar de hemel te kijken?' Van meet af aan spoort God – hier via twee mannen in witte gewaden – ons aan om niet stil te blijven staan, maar in beweging te komen. De eerste gelovigen werden daarom

ook 'mensen van de weg' genoemd, zo vertelt Handelingen. En er is veel in beweging in onze gemeente. Dat is mooi om te zien. Er wordt intensief gezocht naar goede mogelijkheden om in de toekomst gemeente van Christus te kunnen zijn. Zowel in ondersteuning – een nieuwe predikant – als in inhoud: gespreksavonden, Kliederkerk, de vieringen en wat al niet meer. Dat is niet iets dat we alleen hoeven doen. Denk aan de Emmaüsgangers die eigenlijk het bijltje erbij neer wilden gooien en even niet meer scherp hadden waar het ook alweer eigenlijk om ging. Wat is het dan mooi om te zien dat in de omgang met de Schrift Jezus zelf méé- komt, het vuurtje in ons weer opstookt, zoals je dat kunt ervaren als je een tekst leest die je even weer iets vertelt over waarom geloof waardevol is. Want zonder dat kunnen we niet. Ik merk het in mijn eigen geloofsleven ook. Blijvend omgaan met de traditie, met liederen, teksten, stilte of wat dan ook, brengt zoveel meer dan wat je zelf allemaal kunt bedenken en doen. Ik ben niet zo'n dominee van 'lees je bijbel, bid elke dag' – hoewel dat liedje nu bij vlagen door de 'pastorie' klinkt – omdat het geen moeten moet zijn, maar als je zoekt wat bij je past en hoe, en de motivatie dus uit je zelf komt, dan kun je er wel degelijk veel uit putten. En dat hoeft niets groots te zijn, dat kan iets kleins zijn. Welk lied raakt je? Welk verhaal vind je mooi? Waar zou je meer van willen horen? En is er iemand waarmee je dat kan delen? En wie zou dat anders kunnen zijn? Ik merk in ieder geval bij mezelf dat het me in beweging houdt, en in beweging zet: Kom op, zit niet zo voor je uit te staren. Ga op weg! En Ga met God! Dat wens ik ons allemaal toe.

Bij een overweging

Soms vragen kerkgangers aan het eind van de dienst: 'Wat zei je nu ook al weer precies daar of daarover?' Op Wezenzondag ge-

beurde dat ook meermaals, maar dan om de uitspraak van Charlie Chaplin die ik aan het eind noemde. Omdat ik in de voorafgaande overweging een gelovige beschouwing gaf over wat geloven nu eigenlijk anders maakt en je soms wat alleen kan laten voelen, wil ik deze graag nog eens delen. Om eens voor jezelf te overwegen.

Geloven is een beetje apart

11 Ik ben al niet meer in de wereld, Ik ga naar U toe, maar zij blijven wel in de wereld. 16 Ze horen niet bij de wereld, zoals Ik niet bij de wereld hoor. 17 Heilig hen dan door de waarheid. Uw woord is de waarheid. 18 Ik zend hen naar de wereld, zoals U Mij naar de wereld hebt gezonden. (Johannes 17)

Hoor je bij de wereld? Wat een vreemde vraag. Natuurlijk horen we bij de wereld. We ademen dezelfde lucht als ieder ander. We zien, voelen, proeven, horen en ruiken alles van deze wereld. We leven in deze wereld, maken onderdeel uit van onze samenleving. We zijn niet op onszelf. We staan met beide benen in deze wereld.

Anders

Tegelijkertijd kun je ervaren dat mensen anders in het leven staan. In hoe mensen met elkaar omgaan, met jou omgaan. In hoe mensen aankijken tegen het verschil tussen armoede en rijkdom, in hoe we met het milieu moeten omgaan, in hoe we omgaan met kwetsbare mensen in de samenleving, en met asielzoekers. En zo zijn er nog veel meer situaties te bedenken waarin je kunt ervaren: hé, jij staat volstrekt anders in het leven. Je maakt andere keuzen. Als je daarover nadenkt zul je kunnen ervaren dat dat ook iets met je geloof te maken heeft. Je geloof heeft je gevormd en is een bron geworden waaruit je kunt putten als je beslissingen maakt, maar ook in hoe je in je dagelijks leven omgaat met anderen en waar je op let.

God roept je wèg

Heeft dat alleen met geloof te maken? Natuurlijk niet. We moeten ook niet te snel een tegenstelling opwerpen tussen wie wel en wie niet gelooft. En we moeten ook niet net doen alsof we in de beweging van Jezus allemaal hetzelfde denken over die keuzen in ons leven. Maar er is wel een gemeenschappelijke noemer. En dat

is Jezus. Ons leven met Hem vormt ons. En dat zegt in eerste instantie niets over anderen, maar wel iets over ons. In de hele Bijbel, vanaf het vroegste begin, is er een diep besef dat geloof je anders maakt. God riep Abram weg uit Ur. Hij riep hem wèg. Weg van alle gebruiken en weg van het houvast dat mensen zochten in zelfgemaakte en niet verplaatsbare godenbeelden. Abram werd geroepen door een God die met hem op weg ging.

Daarmee ontstond iets unieks: dit was een God die niet aan een plaats, aan een land, en dus aan een samenleving verbonden is. Die zich niet vereenzelvigd met de cultuur van een land, de gebruiken, de politiek, de keuzen die een land of een plaats maakt in wat en wie zij belangrijk vinden. God overstijgt dat. Hij vraagt zijn gelovigen ook niet om daar altijd mee strijd te leveren. Als je maar beseft wie jezelf bent en waar je vandaan komt. Dat is waar de God van de Joodse Bijbel ons steeds bij bepaalt: ben je nog jezelf? Weet je nog waar je vandaan komt?

Ongemak

Dat maakt geloven een beetje vreemd. Geloven betekent niet altijd dat je in de pas loopt met anderen. Dat je opkomt voor mensen die verkeerd behandeld worden, of dat je je minimaal daar naar bij voelt: zou ik niet iets moeten doen, en wat dan? Want dat is het ook vaak, een onderbuikgevoel, een innerlijke onrust. Iets gaat niet zoals zou moeten: moet ik daar wat mee? Geloven betekent ook helemaal niet dat je overal altijd op de barricade staat. Dat houd je niet vol. Het betekent wel dat je je ongemakkelijk kunt voelen bij hoe dingen gaan. Dat je je misschien soms wat ongemakkelijk voelt bij je eigen rijkdom, als je op televisie ziet of om je heen hoort hoe anderen het hebben. Dat je misschien met enig ongemak moet bekennen dat weliswaar veel dingen duurder worden, maar dat je er zelf geen boterham minder om eet en er niet minder van op vakantie gaat. En laten we niet doen alsof dat voor iedereen van ons geldt, maar ook als je het moeilijk hebt gaat het nooit alleen om jouzelf maar ook om al die anderen die je daarover hoort of misschien zelfs ziet bij de Voedselbank. Dit zou toch niet moeten hoeven? Of dat je weet dat het misschien beter zou zijn om elektrisch te rijden, maar dat je dat niet kunt of misschien ook niet wilt betalen, wel enig ongemak ervaart bij het rijden op fossiele brandstoffen of zoals mijn auto-gekke zwager dat noemt: nostalgisch rijden. En dat je sowieso de

fiets wat meer zou kunnen nemen, maar ja. Zomaar wat voorbeelden die niet de norm stellen of meteen veroordelen, maar die je wel laten voelen: ja, omdat ik geloof, voel ik me soms wat ongemakkelijk bij onrecht in de wereld en andere dingen waar ik minimaal mijn vraagtekens bij zet. En ja, daar zijn wij niet de enigen in, en we vinden veel medestanders in het stellen van vragen. Maar laat ons zeggen dat geloof minimaal een heilige onrust geeft. We zijn geen heiligen, in de zin van dat we alles goed doen en alles zeker weten. Verre daarvan. We zijn heiligen en zondaars tegelijkertijd: Saints and Sinners zoals dat zo mooi samen klinkt in het Engels. Saints and Sinners zijn we. Zo zijn we op een positieve en een negatieve manier getekend door een besef dat de wereld niet om ons draait, maar dat God de eigenaar is van de wereld. En dat het goed kan komen als we ons op Hem richten.

Alleen voelen, verweesd

Dat kan soms een beetje alleen voelen. Alleen richting andere mensen, misschien zelfs vrienden, die nu een keer niet je geloof delen, of misschien zelfs daarin of ondanks een gedeeld geloof totaal anders iets aanpakken, waar je je echt niet in kunt vinden, of wat je met veel vraagtekens beziet. Dat hoeft niet eens heel expliciet te zijn, want hoe vaak heb je nu daadwerkelijk strijd om je geloof met iemand? Het is veel meer leven en laten leven, en geen slapende honden wakker maken, en je bent al gauw een zeurkont als je toch ergens een punt van wilt maken. Zeker als geloof soms ouderwets gevonden wordt. Als je gewoon vragen hebt bij stellingen over leven en dood, armoede en rijkdom, oorlog en vrede, seksualiteit en gender, alcohol en drugs, waarbij het je niet eens gaat om dingen te verbieden, maar om het stellen van vragen: is vooruitgang altijd een vooruitgang, of vergeten we iets? Vergeten we waar we vandaan komen? Vergeten we dat de wereld niet om ons draait, maar dat God de eigenaar is? En dat het echt wel goed komt met al onze vragen, als we ons maar op Hem richten. Zo bezien kan geloof veel betekenen. Juist omdat het ook eeuwenlange ervaring heeft met nieuwe vragen en oude waarden en normen. Geloof zou veel kunnen betekenen in vragen over het nieuwe kolonialisme in de ruimtevaart, waarin we naar de maan en Mars willen om die te annexeren, in vragen over kunstmatige intelligentie en wat dat betekent voor onze werkelijkheidsbeleving en in tijden van oorlog, en over seksualiteit en

gender, over meeroudergezinnen en inderdaad over armoede en rijkdom, waartussen de kloof steeds dieper wordt. Het zijn allemaal onderwerpen waar velen zich ongemakkelijk bij voelen, omdat we geen antwoord hebben op alle vragen, maar waarbij gelovige argumenten weliswaar een verschil zouden kunnen maken, maar niet altijd welkom zijn. En dat kan alleen voelen.

Het kan ook alleen voelen richting God. Antwoorden op onze vragen zijn soms in nevelen gehuld, zoals ook God zo ver weg kan voelen. De wolk van Hemelvaart duidt in bijbels beeld weliswaar in eerste instantie op de aanwezigheid van God. De wolkkolom in de woestijn was tenslotte teken van Gods richting. Tegelijkertijd is de wolk ook vaag en zie je niets. Je ziet wel iets maar je ziet niet wat. Je kunt er niet doorheen kijken. En zo voelt het vaak ook met geloven. Geloof je? Ja, maar wat? Geef er maar eens woorden aan. Kom er maar eens voor op. Stel maar eens vragen. Dan kan God ver weg voelen.

Balling voelen

Want God is de Bron waar we uit putten. Die Bron kan ook best uitgeput voelen in je leven. Het gevoel bij je geloof kan wegebben. Ook dat kan een gevoel van afstand tot God geven. Misschien schrijf je God niet eens meer met een hoofdletter, of geloof je nog wel, maar dan in 'iets'. Dat kan ook verweesd voelen. Net zo goed kan het als ballingschap voelen. Omdat dat gevoel van vreemdheid blijft, ondanks dat je je meer en meer met de wereld identificeert. Geloof en kerk maakt misschien niet meer zoveel verschil in je leven. Het speelt misschien ook niet zo'n rol meer. Maar helemaal thuis raken in hoe anderen in de wereld staan lukt toch ook niet. Je blijft iets met je meedragen. Als balling.

Wezenzondag, een aparte zondag

De zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren heet ook wel Wezenzondag. De leerlingen kijken verweesd naar boven, naar de hemel waarnaar ze Jezus hebben zien vertrekken. Jezus zei daarover zelf in Johannes: 'Ik ben al niet meer in de wereld, Ik ga naar U toe, maar zij blijven wel in de wereld.' Soms bekruipt je bij je geloof het gevoel: ja, en wat nu? En de kern daarvan zit hem in die vreemdheid van je geloof. In die heilige onrust. Geloof stelt vragen, vraagt iets van je. Het laat je op een bijzondere manier vreemd zijn in de wereld. Jezus zegt zelfs: 'Ze horen niet bij de

wereld, zoals Ik niet bij de wereld hoor.' Er is, hoe je het ook wendt of keert, een onderscheid tussen wel of niet geloven. Niet meteen in beter of slechter, maar er is een verschil. En dat voel je. Of soms wat minder. En dan kan dat toch verweesd voelen, of zelfs als balling in een wereld waar je heel ver mee uit de voeten kan, maar als het erop aankomt, soms niet. De waarheid, zegt Jezus, heiligt ons. Die maakt ons, betekent dat letterlijk, een beetje apart.

Liefde

En de boodschap van Jezus is: Ik bid voor hen en Ik zal bij hen blijven. Bij ons dus, 'zodat', zegt Jezus, 'de liefde waarmee U Mij liefhad in hen zal zijn en Ik in hen.' Liefde is waar Jezus ons mee de wereld in stuurt. We lijken er vaak op uit te komen. Op die liefde. Is dat dan zo anders dan wat er in de wereld klinkt? Jazeker. Luister maar naar de uitspraak van Charlie Chaplin op de omdenkkalender op Hemelvaartsdag:

*Je hebt alleen macht
nodig als je iets
schadelijks wilt doen,
liefde is genoeg om al
het andere te doen.*

ds. Otto Grevink

**Kliederkerk: zondag 25 juni
15.30-17.30 uur, locatie: nader
te bepalen.**

Notulen van de gemeentevergadering van dinsdag 9 mei 2023

Volgens telling zijn 27 gemeenteleden aanwezig.

Met kennisgeving afwezig: 5 gemeenteleden.

1. Opening

De voorzitter, zr. Brenda Kerkdijk, begint met een Bijbelstudie van Sjors van der Kraan over de thema's 'verandering en ontwikkeling'. Naast de veranderingen en ontwikkelingen in de Bijbel zien we dat God een constante factor is. Hij blijft dezelfde. De Heere heeft dat sterk uitgedrukt tegen Mozes en zijn volk; IK BEN DIE IK BEN en IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL.

Hoe gaan we om met veranderingen in onze kerk? Trekken we samen op in vertrouwen of blijven we verankerd in het verleden? Als kerkenraad hebben we het gevoel dat er vertrouwen is maar dat verandering tijd nodig heeft. Laten we samen bidden om Gods Geest, geduld, vertrouwen en wijsheid.

2. Verslag van de gemeentevergadering van 5 april 2022

Hierop zijn geen op- en/of aanmerkingen. Maaike van Wijk merkt op dat de microfoon thuis niet naar behoren werkt. Voor herstel van de installatie moet met goede materialen worden gewerkt, geen tweedehands als verzekering naar de toekomst. Voor het verkrijgen van financiën is het wellicht mogelijk via subsidies en extra collectes aandacht te vragen. Als het huidige scherm vervangen moet worden zal een tv-scherm worden aangeschaft. De locatie (plaats in de kerk) van een nieuw scherm zal nader bepaald worden omdat er voorkeur is voor een scherm in het midden.

3. Jaarrekening van de kerk

- Aan de landelijke kerk is extra geld afgedragen.
- De WOZ waarde moet hoger vastgesteld worden in de balans, omdat de PKN de reële WOZ waarde verlangt in de balans.

Een vraag van Rien Visser waarom zijn de energiekosten zo hoog begroot. Dit komt omdat de CCBB verlangt dat de begroting voor 15 december wordt ingediend en toen waren de tarieven hoog. De energieprijzen zijn zeker nog niet stabiel, een hogere inschatting is niet onrealistisch.

Dirk Vervoorn geeft aan dat het persoonlijk bezoeken en aanspreken van gemeenteleden meer resultaat zal geven voor de inkomsten via VVB (actie kerkbalans). De kerkenraad zal tijdens een volgende vergadering bespreken hoe te handelen. Armando Lagrouw geeft aan om goed te kijken naar verbeterpunten betreffende onze actie kerkbalans, wat kan beter. Werken aan bewustwording. Stabiele inkomsten zijn belangrijk. Suggestie van Jan van Wijk: Een thermometer plaatsen met toezeggingen en vermelding op het scherm. Het zou ook meer inzicht geven als er meer statistieken worden gemeld; bv. bijdrage in leeftijd, leeftijdsopbouw. Otto Grevink geeft aan dat verschillende opmerkingen over de begroting hem verbazen, omdat heel uitvoerig met de gemeente hierover tijdens een eerdere gemeenteavond is gecommuniceerd. De kerkenraad kwam bij het opstellen van de begroting vanwege gestegen kosten voor een begroot tekort te staan van € 15.000 wat niet verantwoord is in een tijd waarin we juist steun van fondsen zoeken. Toen is door de kerkenraad een aantal maatregelen voorgesteld om kosten omlaag te brengen (o.a. door energimaatregelen en het verminderen van de predikantskosten) en inkomsten te verhogen (derde collecte, verhoging huur Laudate Dominum en een actie Kerkbalans). Actie Kerkbalans is in allerijl opgezet met een uitgebreide folder en verschillende mogelijkheden om te doneren. Daar valt het nodige in te verbeteren, en vooral: eerder aan voor te bereiden een vorige keer. Dit jaar hebben we gedaan wat we konden.

4. Financiële verslagen

Diakonie: Veel steun gegeven aan goede doelen. De keuze van giften wordt bepaald door de diakonie.

ZWO: Geen bijzonderheden.

Jeugdraad: Dit jaar zijn alle activiteiten weer opgepakt. In de financiën is een goede balans.

Rond kerst zijn boekjes geschonken aan de voedselbank. Bij de nevendiensten wordt hoofdzakelijk gekleurd waarbij veel gesproken wordt. Voor het seizoen 2023-2024 zal een werkplan voor het jeugdwerk worden gemaakt waarin de contactmomenten voor kinderen, tieners en ouders meegenomen zal worden.

5. Kascontrolecommissie

De commissie geeft het advies om de penningmeesters decharge te verlenen door de kerkenraad. Het vroegtijdig in moeten leveren van de begroting geeft nog wel eens problemen met de juiste

inschatting. Voor het jaar 2023 is Maaïke van Wijk beschikbaar, een tweede commissielid moet nog worden gezocht.

6. Update voor de toekomst

Voorlopig is nog niet bekend of wij een predikant kunnen beroepen voor 33 of 50%. De kerkenraad heeft Jan Boer van Kerkvitaal ingehuurd, om adviezen te geven over onze eigen predikant en de solvabiliteitsverklaring mede op te stellen. Er moet op detailniveau meer worden uitgewerkt dan de kerkenraad dacht. Jan Boer concentreert zich op de mogelijkheid aan fondsen of subsidies op basis van ons beleidsplan.

Er lopen in overleg met Jan Boer een aantal andere mogelijkheden voor de toekomst, op moment van de gemeentevergadering kunnen daar nog geen concrete antwoorden op gegeven worden om voorbarige conclusies te voorkomen. Er is toegezegd de gemeente te betrekken bij de plannen en dit te communiceren.

7. Kliederkerk

Otto Grevink probeert een team op te zetten om een eerste Kliederkerk te organiseren. Een activiteit voor gezinnen, voor alle leeftijden, waarin een Bijbelverhaal ontdekt wordt, waarin er samen wordt gevierd en samen wordt gegeten. Eerste keer is gepland voor zondag 25 juni van 15.30-17.30 u op een nader te bepalen locatie. Hij laat twee filmpjes zien met voorbeelden van Kliederkerk activiteiten bij de Kliederklas van Zin op School.

8. Rondvraag

- Rien Visser laat weten dat de zanggroep van Waalwijk en de cantorij van Sprang-Capelle onder leiding van Corine Vreeken samengaan. Verdere uitwerkingen moeten nog volgen.
- Dieter Verbeek vindt dat voor de pastorie in het kader van de Christelijke gedachte een lagere huur moet worden gevraagd dan de huidige € 1.350. We handhaven dit bedrag voorlopig. De financiën zijn noodzakelijk.

9. Sluiting

Ds. Otto sluit de vergadering met een gebed.

Voorzitter: Brenda Kerkdijk

Verslag: Matty Zoutewelle

DE JARIGE 75+ IN JUNI

3 juni	Mevr. A. Roelofs-Kleer,
3 juni	Mevr. F.M. v.d. Spek-de Haan,
6 juni	Mevr. M. Koops,
10 juni	Mevr. G. Boezer-Rijken,
19 juni	Mevr. J. Rozenbrand-Donkersloot,
23 juni	Mevr. F. van Eersel-van de Groep,
29 juni	Dhr. P. van Ferneij,

Namens de gemeente: Hartelijk Gefeliciteerd en wij wensen u een gezegend nieuw levensjaar toe!

De bloemen uit de kerk zijn als groet van de gemeente gegaan naar: Jos Dekkers, dhr. Snijders, fam. Van Peer, fam. Knoop en Joke van Drunen.

Lieve mensen,

Ik wil iedereen heel erg bedanken voor het medeleven en de kaartjes die ik gekregen heb na mijn knie operatie.

Ik ben dankbaar en erg blij dat ik met mijn nieuwe knie weer pijnloos kan bewegen, zoals je ook mag verwachten als je begin 50 bent. De operatie is goed gegaan en het herstel verliep zeer voorspoedig. Met nog flink oefenen, en als er geen gekke dingen gebeuren, kan ik hopelijk weer 20 jaar lopen als een kievit.

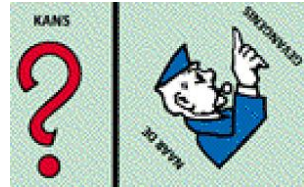
Groetjes,

Brenda Kerkdijk

voor de kleintjes

Schelden is dom!

Je kent vast wel het Monopolyspel. Je weet wel, dat spel waar je straten kunt kopen om er dure hotels en huizen op te zetten. Als medespelers langskomen, moeten ze jou heel veel geld betalen. Er zitten ook kanskaarten bij. De ene keer pakt het goed uit (je krijgt zomaar geld van de bank). Een andere keer pakt het slecht uit. Zo is er een kanskaart waarop staat: *Ga direct naar de gevangenis, ga niet langs start*. Daar moet je dan je straf uitzitten, zonder dat je weet wat je eigenlijk misdaan hebt. Ja, als iemand iets gedaan heeft wat echt niet mag, dan kan het gebeuren dat de politie hem meeneemt en dat een rechter zegt dat hij voorlopig naar de gevangenis moet om daar zijn zonden te overdenken. Er gebeuren ook heel wat dingen die niet goed zijn, maar waar echt geen politie op afkomt.

Op het schoolplein gebeurt het wel eens dat het ene kind een ander uitscheldt. Weet je wat er dan meestal gebeurt? Inderdaad, de ander begint terug te schelden. *"Dan staan ze weer gelijk"*, zeggen ze dan. Is dat zo? Nou, meestal houdt het schelden dan helemaal niet meer op. Zo komen ze nooit gelijk.

Is dat de bedoeling dan: met gelijke munt terugbetalen? Nee, want als iemand begint, en de ander doet vervolgens hetzelfde terug, dan houdt het meestal nooit meer op. Bovendien moet je helemaal niet terugschelden. Dan ben je net zo dom als die ander. (Ja, schelden is dom, als je dat nog niet wist.)

Jezus lost ruzies helemaal anders op. Hij zegt: *"als iemand iets slechts heeft gedaan, moet je niet hetzelfde terugdoen"*. Je moet tegen zo iemand zelfs goed zijn en hem vergeven. Weet je waarom? Dat is de enige manier waarop die ander misschien gaat denken: *laten we het maar weer goedmaken*. En als dat niet helpt? Nou, probeer het dan nog maar een keer. En als hij echt niet wil luisteren en alleen maar ruzie blijft zoeken? Denk dan maar aan die kanskaart van Monopoly.....

(Uit: 'Jezus kan niet voetballen' van Rob Mutsaerts)

voor de jongeren

Hemel en aarde

Jezus bracht hemel en aarde dichterbij elkaar. Nu is het aan ons.

De hel op aarde, zo wordt Jemen wel genoemd. Sinds 2014 woedt er een burgeroorlog. Rebellen voeren oorlog tegen de regering, en provincies strijden tegen elkaar. In die chaos hebben terroristen van IS en Al Qaida voet aan de grond gekregen. En wie zitten er klem tussen al die strijdende partijen? Juist, de gewone burgers. Door de oorlog is er te weinig te eten, mensen lijden honger. Voedsel van buiten wordt, als deel van het oorlogvoeren, amper toegelaten. En wat de verschrikking nog groter maakt, is dat kinderen massaal worden ingezet. Ze ruimen mijnen, brengen eten waar gevochten wordt, vechten mee en leren doden. De hel op aarde...

Traditioneel denken we de hel niet op aarde, te midden van ons, maar ónder ons: als een onderwereld. En de hemel, de plek waar God woont, plaatsen we recht boven ons. Maar is dat niet al te menselijk gedacht? Wij mensen leven hier en nu, zijn gebonden aan tijd en plaats. Maar dat geldt toch zeker niet voor God?! Lucas beschrijft in het verhaal over de hemelvaart van Jezus hoe hij wordt opgenomen in een wolk. Een wolk... Wie vertrouwd is met de Bijbel denkt aan het volk Israël dat 40 jaar rondtrok door de woestijn. God ging hen voor in een wolk. De wolk duidt op Gods aanwezigheid. Jezus' hemelvaart is niet een reis naar de sterren, maar een binnentreden bij God.

Jezus bracht hemel en aarde dichterbij elkaar. De hemel op aarde, het paradijselijke gevoel als we blij en gelukkig zijn. Zo is het leven bedoeld. Jezus heeft ons voorgeleefd hoe we vanuit liefde kunnen leven. Nu is het aan ons om goed te doen en zo een beetje meer hemel op aarde te brengen.

(Uit : De Nieuwe Oase bij Handelingen 1:1-9)

DE LAATSTE LOODJES

De examens zijn geweest, dat is altijd weer een dingetje. Nu wachten op de uitslag en dat die positief is. Voor alle andere jeugd is het nog even doorbijten tot de vakantie. Nu staan er meestal op school ook wel leuke dingen op de planning, zoals schoolreisje, schoolkamp, leuke activiteiten met hopelijk mooi weer.

Ook in de kerk loopt het seizoen ten einde en gaan we bijna op 'jeugdwerkvakantie'.

Met de kinderen van oppas, peuternevendienst en kindernevendienst gaan we in juli iets leuks doen. De jeugd van de Jeugdkerk heeft ook nog een gezellige afsluiting. Hou de zondagsbrief en de app in de gaten. Zodra we data hebben van alle leuke uitjes dan worden die gedeeld.

Groetjes,
Brenda Kerkdijk, namens de Jeugdraad

Beste ouders en jeugd,

Als Jeugdraad willen we voor seizoen 2023/2024 een jeugdplan en planning maken met alle data wanneer er een speciale dienst is voor kinderen of jeugd. Wij weten aan het begin van het seizoen nog niet alles maar een aantal diensten zoals een Kerk-School-Gezinsdienst kunnen we alvast in de planning zetten. Het wordt dus ook een dynamische planning met data waar de Jeugdkerk aan kan vullen, data van jeugdclub Friends etc.

Ook is er bv. al een jeugddienst gepland voor volgend seizoen, op zondag 24 maart op Palmzondag, een dienst met ds. Otto en de band 4tune die we al vastgelegd hebben.

Het plan gaan we delen via social media, de website en we hangen regelmatig een update op in de kerk zodat iedereen kan zien wat er op de planning staat en dit kan noteren in de agenda's.

Denk mee en doe mee, samen zijn we een levende kerk!

Groetjes,
Brenda Kerkdijk, namens de Jeugdraad

Kerk of bed

Ik -Tolleke- zit regelmatig in kerk 'De Brug'. Kijkt u ook wel eens om u heen in de kerk? Tolleke wel. Hij zit dan soms te filosoferen over die kerkgangers. Hoe zou dit nou die morgen bij al die kerkgangers thuis gegaan zijn? Wordt er zondagmorgen nog onder aan de trap geroepen: tijd om naar de kerk te gaan? Of zit het ritme van naar de kerk gaan zo ingebakken in het wekelijks patroon dat er niet geroepen hoeft te worden.

Maar je bent jong en wilt wat en je bent zaterdagavond wezen stappen. De muziek bonst nog na in je hoofd en de alcohol is nog niet verdwenen uit je bloed. Ja, dan zal er

vaker geroepen en eventueel gediscussieerd moeten worden.

Vanaf de preekstoel heb je een overzicht en kijk je de mensen in hun gezicht. Wat gaat er schuil achter al die gezichten?

Rob Favier heeft daar ook zo zijn gedachten over. Rob Favier? Hij is de man die regelmatig komt preken. Op een startzondag zette hij gemeentelieden aan het breien. Die man, bedoelt

Tolleke. Hij preekt niet alleen. Hij is altijd vrolijk, doet veel aan muziek. Elk jaar verzorgt hij zelfs een oudejaarsconferentie. Achter in kerk 'De Brug' hangt er dan wel een uitnodiging. In die conferentie een gezellige terugkijk op het jaar. En daar hoort bij hem ook de kerkdiensten bij. Dan laat hij al die gezichten de revue passeren. Wie zit er met plezier in de kerk? Kijk die mensen eens uit volle borst zingen!

Bij dat stel ging het vanmorgen verkeerd. Het bed was nog zo lekker, maar vooruit maar. Niet alleen Rob ziet dat, Tolleke heeft soms ook een donkerbruin vermoeden dat het niet helemaal snor zit.

Die gang van zaken bracht Rob Favier tot de volgende uitspraak in z'n Oudejaarsconferentie:

Je kunt op zondag beter in je bed blijven liggen en naar de kerk verlangen, dan in de kerk zitten en naar je bed verlangen.

Wat vindt u daar nou van? Tolleke moet er toch wel even om grinniken. Kan die uitspraak niet op het bord in de hal van de kerk? Nu staat er alleen maar 'welkom'. Tolleke zou dat veranderen in:

Welkom of verlang je nog naar je bed?

Tot een zondag,

Tolleke Bijbelvast

Verslag van de bijeenkomst van de Protestantse Gemeenten Midden-Langstraat op 20 april 2023. Locatie: De Haven

Opening: Ds. Jan Boom heet iedereen welkom en opent de vergadering met Bijbellezing en gebed.

Samenvatting van lezing door Dr. Jan Hoek:

Hij meldt dat het onderwerp van zijn lezing zal zijn het door hem geschreven boek: 'Geleefd geloof. Omgang met God in deze tijd'. Hij zal ons door het boek meenemen en een toelichting op de inhoud geven. Het boekje wil ons bemoedigen om ons geloof in praktijk te brengen in deze tijd. We kunnen het verleden romantiseren, maar die tijd komt niet meer terug. Als gemeente van Christus zijn we geroepen in het heden. In dit heden worden we geconfronteerd met een teruglopende relevantie van geloof. Ook als er niet echt afstand van het geloof genomen wordt, kunnen mensen soms lauw worden en staan Bijbellezen, gebed en kerkgang onder grote druk. Nieuwe vormen van religie staan in de belangstelling. Hierbij staat vaak de mens centraal. Het gaat er dan vooral om of de mens zich er goed bij voelt. In deze wereld wordt van ons als kerk gevraagd om te getuigen van de levende God. Daarbij moeten we onze tijd kennen en soms ook nieuwe woorden vinden.

De Protestantse Gemeenten Midden Langstraat (PGML)

vormen een zogeheten "ring" binnen de classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne. Een ring is bedoeld als een samenwerkingsverband tussen naburige kerkelijke gemeenten. Artikel 17 sub 2 van de kerkorde zegt het zo:

'De ring (...) geeft gestalte aan de verantwoordelijkheid van de gemeenten voor elkaar, onder meer door het stimuleren en zelf voeren van het kerkelijk gesprek en het op andere wijze bevorderen van de saamhorigheid van de gemeenten.'

In het kader van haar opleiding tot interim-predikant heeft ds. Hoebe een studieopdracht gekregen om te onderzoeken hoe in een bepaalde regio kerkelijke gemeenten zich tot elkaar verhou-

den. Zij heeft verzocht om dit onderzoek te mogen doen binnen de PGM.

Aanbevelingen naar aanleiding van het onderzoek door ds. Erica Hoebe:

Voer als gemeenten met elkaar het geloofsgesprek. Het is de core business van de Ring om dit te faciliteren. Daarom is er ook in deze ringbijeenkomst ruim tijd genomen voor het geloofsgesprek. In PGML verband gaat het om het geloofsgesprek tussen gemeenten. We willen elkaar leren kennen, zodat we ons in moeilijke tijden niet terugtrekken achter de eigen kerkmuren (zoals in de COVID periode), maar er als christenen voor elkaar zijn en elkaar willen steunen.

Samenwerking tussen gemeenten:

De evangelieverkondiging moet voortgang vinden. Doe dit als gemeenten met elkaar. Dat vuur, die motivatie kan beter binnen de PGML. Hoe kunnen we waarborgen dat we over tien, vijftien jaar nog een protestantse kerk hebben in De Langstraat? Niet door zoveel mogelijk te proberen ons eigen kerkje in stand te houden. Twee keer per jaar een geloofsgesprek waar een klein clubje mensen aan deelneemt is niet genoeg. Het is pure noodzaak om dingen samen te doen, anders zal op den duur het hele kerkelijke gebeuren imploderen.

Ds. Jan Boom antwoordt hierop dat er in het verleden verschillende plannen en acties geweest zijn om te komen tot meer samenwerking. Door elkaar te leren kennen en vertrouwen kunnen er spontaan mooie initiatieven tot stand komen. Laten we niet vergeten dat er een stuk nood is. De bestuurskracht neemt af. Dit probleem wordt ook gezien door de landelijke kerk die hiervoor een duidelijke oplossing ziet: binnen de regio een aantal taken laten uitvoeren door overkoepelende colleges, zoals Diaconie, Kerkrentmeesters, V&T of Jeugd, zodat de gemeenten zelf zich kunnen richten op eredienst en pastoraat waarbij er ruimte is voor het wij-gevoel en gedeelde identiteit. Als de kerkenraden dit echt willen kan de PGML daar een belangrijke taak in hebben.

Een tweetal punten ter bespreking:

a) Verantwoordelijkheid van onze kerken voor de religieuze bijeenkomsten in de Mijzo instellingen.

Er is een tekort aan voorgangers bij religieuze bijeenkomsten. Er wordt gezocht naar gemeenteleden die zouden kunnen voorgaan in religieuze bijeenkomsten.

b) Een tegemoetkoming in de onkosten voor de bijeenkomsten van Friends (jongeren in de PGML). wordt gevraagd.

Sluiting: Ds. Jan Boom sluit de vergadering met gebed.

Janneke Opmeer, notulist

*Een merelman in Standdaarbuiten,
Zit elke dag zijn lied te fluiten.
De kerktuin is zijn paradijs,
Daar klinkt zijn ongekende wijs.
Laat men zich door de Kerk omringen,
Dan leert men waarlijk Hemels zingen.*

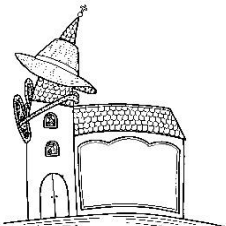
Piet van Rijsbergen

ZINGEN BIJ HET HARMONIUM IN ELZENHOVEN

Bent u ook weer van de partij om mee te zingen bij het harmonium en wel op de **donderdag** **8 en 22 juni** van 10.30 tot 11.00 uur in het restaurant van Elzenhoven? Van harte welkom!
Henk Hoogendoorn

INLOOPOCHTEND

Alweer een maand voorbij maar op **woensdag 7 juni** is het natuurlijk weer onze koffieochtend in De Brug. Kom gerust langs ook al wordt het voor u de eerste keer. Van harte aanbevolen! We zorgen ervoor dat de koffie vanaf **10 uur** klaarstaat.
Het koffieteam

De gaven van de Heilige Geest

In lied 692 van het nieuwe liedboek 'Wij wachten op de Geest beloofd' worden de gaven van de Heilige Geest bezongen. Wat zijn die gaven van de Heilige Geest? In onze kerken horen we er (te?) weinig over. De Heilige Geest is ook moeilijk te definiëren. Hij waait en gaat waarheen Hij wil. Voor veel gelovigen is dit moeilijk om daar een compleet beeld van te krijgen. De Vader en de Zoon daar kan men zich wel een voorstelling van maken maar de Heilige Geest? Daarom lijkt het Pinksterfeest ook altijd een ondergeschoven kindje te zijn in de lijn der Christelijke feestdagen, terwijl het de verjaardag van de kerk is! Ik las een mooi artikel over de uitleg van de gaven van de Heilige Geest van Deken R. Merckx uit Sittard die ik nu verder aan het woord laat.

Wat ook praktisch en begrijpelijk kan zijn hoe met Gods Geest om te gaan. Die gaven van de Heilige Geest is niet zomaar iets wat uitgevonden is of traditie maar vindt zijn oorsprong in de profeet Jesaja, waar we lezen: *'De geest van de Heer zal op hem rusten, de geest van wijsheid en verstand, de geest van raad en heldenmoed, de geest van liefde en vreze des Heren, en deze vreze des Heren zal hij uitstralen'* (Jesaja 11, 2-3). Die gaven helpen ons om ten volle werktuig van God in deze wereld te zijn. De Catechismus van de Katholieke Kerk zegt over die zeven gaven: *'In hun volheid behoren ze toe aan Christus, de Zoon van David. Ze voltooien de deugden van hen die ze ontvangen en brengen die tot volmaaktheid. Ze maken de gelovigen volgzaam om onverwijd te gehoorzamen aan de goddelijke ingevingen'*.

Laat ons eens even stilstaan bij die zeven gaven van de Heilige Geest:

Wijsheid: Deze gave krijgen wij om de zaken van God te begrijpen en ons leven te leiden tot Gods eer. De wijsheid laat ons kijken naar de wereld en de dingen zoals God ze ziet. Hoe mooi staat het in de Romeinenbrief: *'O onpeilbare rijkdom van Gods wijsheid en kennis! Hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn beslissingen, hoe onnaspeurlijk zijn wegen!'* (Romeinen 11,33).

Inzicht: Deze gave krijgen we om ons de mysteries van het geloof duidelijk te maken. We lezen in Jeremia 24,7: *'Ik geef hun een hart om te erkennen dat Ik de Heer ben. Zij zullen mijn volk zijn en Ik zal hun God zijn.'*

Raad: Deze gave krijgen wij om te kunnen onderscheiden wat goed en kwaad is. We mogen daarbij denken aan de woorden van Jezus in het Matteüsevangelie: *'Ga binnen door de nauwe poort. Want wijd is de poort en breed is de weg die naar de ondergang leidt: er zijn vele mensen die daarlangs gaan. Hoe nauw is de poort en hoe smal de weg die naar het leven leidt; er zijn maar weinig mensen die hem vinden.'* (Mat. 7:13-14).

Kennis: De gave van kennis helpt ons om de Wil van God in alles te ontdekken. Zoals we in *Jeremia 29:11* lezen: *'Ik ken de plannen die Ik met u heb – godspraak van de Heer. Ze hebben uw heil op het oog, niet uw ongeluk, en een hoopvolle toekomst.'*

Sterkte: Deze gave versterkt onze wil om te bereiken wat waar, goed en mooi is. Deze gave helpt om standvastig te blijven ook in de beproevingen en de vervolgingen. Zoals in het Lucasevangelie 21 staat, waar de Heer een reeks vervolgingen voorspelt: *'Dat geeft u de gelegenheid om te getuigen. Neem u heilig voor om u er van tevoren geen zorgen over te maken hoe u zich zult verdedigen. Want Ik zal u wijze woorden in de mond leggen, zodat geen van uw tegenstanders u zal kunnen weerstaan of tegenspreken.'*

Vroomheid: Deze gave helpt ons om van God te houden en Zijn voorschriften te onderhouden, uit liefde tot Hem. We denken aan het woord van Jezus in het Johannesevangelie 15:15: *'Voor mij zijn jullie geen dienstknechten meer: een knecht heeft geen begrip van wat zijn Meester doet. Vrienden noem Ik jullie, omdat Ik alles wat Ik van de Vader heb vernomen, aan jullie heb meege-deeld.'*

Ontzag voor God: Deze gave kan negatief klinken maar het is geen schrik hebben voor God, maar een positieve gave. We moeten zijn grootheid erkennen. Hij zorgt voor ons, zoals Jezus het ook zo mooi zegt in het Lucasevangelie 12: *'Kijk eens hoe de bloemen groeien; ze werken niet en spinnen niet; toch zeg Ik jullie, was Salomo met al zijn pracht en praal niet zo mooi gekleed als een van deze bloemen...Als God dit veldgewas, dat er vandaag staat en morgen in de oven wordt gegooid, zo kleedt, hoeveel te meer zal Hij dan jullie kleden...'* (Lucas 12:27-28) (A.P.).

EEN WARME GEMEENTE.....

Toen wij als gezin een aantal jaar geleden onze gemeente voor het eerst bezochten sprak het ons enorm aan dat er altijd iets geregeld was voor de kinderen qua oppas en kinderactiviteiten. Al snel werden ook onze kinderen groter en bezochten ze de peuterdienst en later de kindernevendienst. Als we ze vertellen dat we de naar de kerk gaan op zondagmorgen is het nog vaak 'mmm geen zin in!' Maar ze draaien al snel bij en zeggen dan 'gelukkig is er kindernevendienst'.

Als kindernevendienstleiding is Mirjam er weleens op aangesproken waarom er nog kindernevendienst wordt georganiseerd voor zo'n klein aantal kinderen die de kerk bezoeken. Maar zoals Brenda al eerder beschreef in *Kontakt* zijn de gesprekken vaak waardevol die we met de kinderen voeren tijdens de kindernevendienst en is het ook een stimulans voor de ouders als de kinderen het naar hun zin hebben.

Gelukkig staat er nog altijd een warme gemeente om ons heen die mee denkt en probeert om iets voor de kinderen te organiseren ongeacht het aantal. Wij als gezin zijn hier dankbaar voor omdat we zo onze kinderen ook iets mee kunnen geven in de geloofsopvoeding. Dus bij deze onze dank!

Met vriendelijke groet,
Dinant, Mirjam, Ruben en Mariël
Paardenkooper

Wij geven de pen door aan Linda Nederveen.

Wat is de taak van de ouderling van dienst?

Ouderlingen zijn medeverantwoordelijk voor de bediening van Woord en sacramenten, stelt de kerkorde. Daartoe wordt elke zondag een ouderling van dienst aangewezen die op die zondag namens de kerkenraad verantwoordelijk is voor de eredienst.

Wat doet een ouderling van dienst?

De ouderling van dienst treedt tijdens de eredienst op namens de kerkenraad en heeft één belangrijke taak, namelijk 'het bewaken van de tucht van het geloof'. Dat wil zeggen, volgens art. XII, punt 1 van de kerkorde: 'De gemeente is geroepen te blijven in de weg van het belijden van de kerk.' De orden van dienst in het Dienstboek zijn samengesteld in overeenstemming met de belijdenisgeschriften van de kerk. Het past bij de protestantse traditie om enigszins vrij met die voorgestelde orden om te gaan, maar wat de kerk gelooft blijft altijd het richtsnoer.

Bij deze verantwoordelijkheid horen de volgende handelingen (taken):

- het uitspreken van een consistoriegebed
- een hand geven aan de voorganger aan het begin en aan het einde van de dienst
- het eventueel bijstaan van de voorganger gedurende de week na de eredienst
- eventueel een rol in de liturgie
- eventueel het doen van mededelingen.

Het consistoriegebed

De ouderling van dienst bidt in het consistoriegebed voor de mensen die leidinggeven aan de eredienst, die het Woord verkondigen en de sacramenten bedienen, die voorgaan in de lofzang, de kindernevendienst leiden, de voorbeden doen. Het is mooi wanneer al deze mensen zich van tevoren in de consistorie verzamelen en zich door het gebed van de ouderling gedragen weten door de gemeente.

De hand aan het begin

Het geven van een hand aan de voorganger aan het begin van de kerkdienst is 'de hand van de gemeenschap'. De ouderling van dienst zegt daarmee als het ware tegen de voorganger en tegen

de gemeente dat de voorganger menselijkerwijs gesproken wel alleen de kansel op gaat, maar dat de kerkenraad achter hem of haar staat. De kerkenraad geeft daarmee het vertrouwen aan dat de voorganger het Woord van God heeft bestudeerd en dat er op betrouwbare wijze gepreekt zal worden. Bij die handdruk hoeft overigens niet iets gezegd te worden, het symbool van de handdruk spreekt voor zich. Hooguit kan die bekrachtigd worden met 'Gods vrede'.

De hand aan het eind

Met het schudden van de hand van de voorganger aan het einde van de kerkdienst wordt er uitdrukking aan gegeven dat de dominee gesproken heeft naar Schrift en belijdenis. Ook als de ouderling van dienst zelf kritische vragen bij de preek heeft, geeft hij of zij - namens de kerkenraad en de gemeente - toch een hand. De predikant heeft als dienaar van het Woord een met het ambt gegeven vrijheid in de uitleg van de Schriften. In vertrouwen kunnen kritische vragen in kleiner gezelschap alsnog gesteld worden.

De handdruk geeft bescherming

Wanneer een lid van de gemeente kritiek op de prediking heeft en dat laat weten (en dat recht heeft hij of zij), dan is niet alleen de predikant daarin gesprekspartner, maar ook de kerkenraad, in het bijzonder de ouderlingen. Zeker bij kritieke situaties in het gemeentelijk leven waarbij de predikant sterk 'onder vuur komt te liggen', kan dit een grote steun zijn. Hij of zij mag een beroep op de ouderlingen doen!

Meer rollen

In sommige gemeenten heeft de ouderling van dienst een rol aan het begin van de eredienst. Hij of zij spreekt een welkomstwoord, de bemoediging en soms ook het drempelgebed uit. Vanaf de groet of het gebed van de zondag neemt de predikant het over. Ook is een rol bij bijvoorbeeld de voorbeden, de doop en bevestiging van ambtsdragers mogelijk. Dit kan puur praktisch zijn, maar symbolische liturgische handelingen horen daar ook bij, zoals het aanreiken van de doopkaars of het meezegenen van een ambtsdrager.

Ook zijn er gemeenten waar de ouderling van dienst de praktische mededelingen doet.

Een mooie gewoonte in sommige gemeenten is dat de ouderling van dienst die functie de hele navolgende week heeft, dus ook bij bijvoorbeeld begrafenissen en huwelijken.

Valkuilen

- De rol van ouderling van dienst als een 'plicht' zien in plaats van besef hebben van de mooie verantwoordelijkheid van deze taak.
- Ongemak met het consistoriegebed in plaats van het besef dat bidden voor de voorganger en anderen met een rol in de eredienst van meerwaarde is.

Kansen

- Je verdiepen in de schoonheid van de protestantse eredienst.
- Het besef van verantwoordelijkheid geeft diepte aan de rol van ouderling van dienst.

(Uit de serie van 'orde van dienst in de Protestantse Kerk' van website PKN)

Mooie gespreksavonden over Jezus in de tijd voor Pasen

Tijdens de Veertigdagentijd hebben we een reeks gespreksavonden gehouden over de vraag 'Wie is Jezus voor jou?' Daar gebruikten we een boekje voor van het Bijbelgenootschap: 'Wie zeg jij dat Ik ben?' met korte overwegingen bij bijbelteksten waarin we iets horen over wie Jezus voor ons wil zijn.

Alle avonden in De Brug werden goed bezocht door een wisselende groep mensen. Ze kwamen uit De Brug, uit Waalwijk en uit Drunen.

Er kwamen veel vragen naar boven over hoe je kunt geloven in Jezus. De laatste avond raakte zo mogelijk het meest, over het Paasverhaal, toen we de verschillende opstandingsverhalen uit de vier evangeliën naast elkaar legden. Hoe zit dat: één Jezus, vier evangeliën? Hoe ga je om met de verschillen? Wie zijn de schrijvers? Hoe krijg je een goed beeld van Jezus? Deze zoektocht smaakt naar meer. Ik denk: wordt vervolgd...

ds. Otto Grevink

**Zondag 18 juni
Vaderdag!**

De h3h biënnale vindt plaats van 3 juni t/m 16 juli 2023.

De kloosters van de Heilige Driehoek in het Noord-Brabantse Oosterhout vormen in 2023 voor de derde keer het bijzondere toneel voor een hedendaagse kunst biënnale van internationale allure. De h3h biënnale (voorheen Kunst in de Heilige Driehoek) draagt in 2023 **Geloof als thema**.

Op uitnodiging van de curatoren Hendrik Driessen en Rebecca Nelemans tonen 25 kunstenaars uit binnen- en buitenland nieuwe en bestaande werken, geïnspireerd door de unieke locatie en de rijke historische en spirituele tradities. De curatoren hechten veel waarde aan de verbinding die een kunstenaar met zijn of haar werk weet aan te gaan met een specifieke locatie binnen het kloostergebied en het thema Geloof. De symbiose die ontstaat tussen het werk en de plek was leidend bij de keuze voor de kunstenaars. De kunstwerken die getoond zullen worden variëren van schilderijen, sculpturen, (geluids)installaties, fotografie en video, tot monumentale ingrepen in het landschap.

Meer info: <https://www.h3hbiennale.nl/>